

Αριθμός 2831

**ΟΙ ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 2001
ΜΕΧΡΙ 2009**

**(Νόμοι 30(Ι) και 122(Ι) του 2001, 139(Ι) του 2002, 10(Ι) και 80(Ι) του 2003,
144(Ι) του 2004, 117(Ι) του 2005, 9(Ι) και 82(Ι) του 2007 και 108(Ι) του 2009)**

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 10

Ο Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 10 των περί Ελέγχου των Κρατικών Ενισχύσεων Νόμων του 2001 μέχρι 2009, (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος»), εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (2010) για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ:

Στις 27 Ιουλίου 2010 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων νέο μέτρο με τίτλο: «Σχέδιο χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (2010) για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα» (εφεξής το «Μέτρο») που τροποποιεί το υφιστάμενο καθεστώς ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο Χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (2009-2013) για Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα, Φορείς του Δημοσίου που Ασκούν Οικονομική Δραστηριότητα» (εφεξής «το υφιστάμενο μέτρο»). Η Απόφαση του Εφόρου με Αριθμό 306, με την οποία ενέκρινε το υφιστάμενο μέτρο, δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας της 13^{ης} Φεβρουαρίου 2009¹.

Η Αρμόδια Αρχή επιθυμεί να επιφέρει τις ακόλουθες τροποποιήσεις στο υφιστάμενο μέτρο:

A. Αφαίρεση όλων των κατηγοριών χορηγιών για εξοικονόμηση ενέργειας και συμπαραγωγή ηλεκτρισμού/θερμότητας/ψύξης·

B. Μείωση των μέγιστων ποσών χορηγίας (για ορισμένες κατηγορίες)·

Γ. Αφαίρεση της ενίσχυσης στο γεωργικό τομέα με βάση τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1857/2006 της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της συνθήκης στις κρατικές ενισχύσεις προς μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001² (εφεξής ο «Κανονισμός 1857/2006») για την οποία δε λήφθηκε καμία αίτηση εντός του 2009·

Δ. Πρόσθεση της Ειδικής Χορηγίας ως τρίτης μορφής ενίσχυσης η οποία αφορά νομικά ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν μεν οικονομική δραστηριότητα αλλά οι δραστηριότητές τους δεν αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικών συναλλαγών με αποτέλεσμα να μην εμπίπτουν στους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων·

¹ Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρ. 4345 της 13.02.2009, σ. 550.
² Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 358 της 16.12.2006, σ. 3.

Ε. Αύξηση του ορίου της χορηγίας για την οποία είναι αναγκαία η υπογραφή συμφωνίας μεταξύ του επενδυτή και της Επιτροπής Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εξοικονόμησης Ενέργειας (εφεξής «Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου») στα 3.000 ευρώ.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:

Σύμφωνα με το άρθρο 10(5)(α) του Νόμου, σε περίπτωση που η Αρμόδια Αρχή προτίθεται να προχωρήσει σε τροποποίηση μέτρου κρατικών ενισχύσεων εγκριθέντος δυνάμει του άρθρου 10 του Νόμου, προτού αυτή προβεί στην εφαρμογή τέτοιας τροποποίησης, κοινοποιεί την προτιθέμενη τροποποίηση στον Έφορο και αναμένει την έκδοση απόφασής του αναφορικά με αυτήν. Σύμφωνα με το άρθρο 10(5)(β) ο Έφορος, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την έκταση της κοινοποιηθείσας τροποποίησης, αποφασίζει εντός εύλογου χρονικού διαστήματος κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση μη ουσιώδη, στην οποία περίπτωση ενημερώνει την Αρμόδια Αρχή ότι η αρχική έγκριση του μέτρου κρατικής ενίσχυσης εξακολουθεί να ισχύει ή κατά πόσο θεωρεί την τροποποίηση ουσιώδη στην οποία περίπτωση εξετάζει το τροποποιηθέν μέτρο ως νέο μέτρο κρατικής ενίσχυσης και εκδίδει νέα απόφαση επ' αυτού.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 (γ) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου της 22ας Μαρτίου 1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 (τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρο 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) της Συνθήκης περί της Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (εφεξής «Συνθήκη ΕΚ»)³, οι μεταβολές υφιστάμενων ενισχύσεων αποτελούν νέα ενίσχυση και συνεπώς πρέπει να κοινοποιούνται εκ νέου για έγκριση. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 4 (1) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (εφεξής «η Επιτροπή») της 21^{ης} Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Άρθρου 93 (τώρα, κατόπιν τροποποίησης, Άρθρο 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) της Συνθήκης ΕΚ⁴, νοείται ως μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης κάθε αλλαγή, πλην των τροποποιήσεων καθαρά τυπικού ή διοικητικού χαρακτήρα που δεν είναι ικανές να επηρεάσουν την εκτίμηση του συμβιβάσιμου του εκάστοτε μέτρου ενίσχυσης με την κοινή αγορά. Η τροποποίηση επί το αυστηρότερο προϋποθέσεων εφαρμογής εγκεκριμένου καθεστώτος ενισχύσεων, όπως ο περιορισμός των επιλέξιμων δαπανών, συνιστούν μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης όπως διευκρινίζεται στο άρθρο 4(2)(γ) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004. Ως εκ τούτου επιβάλλεται η έκδοση νέας απόφασης δυνάμει του άρθρου 10(5)(β) του Νόμου.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ:

Όπως προνοεί η παράγραφος 3.2 της προειρηθείσας Απόφασής μου, το μέρος του υφιστάμενου μέτρου που βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2006 για την εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας⁵ (εφεξής ο «Κανονισμός 1998/2006») δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση. Το εν λόγω συμπέρασμα δε μεταβάλλεται.

³ Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων L 83 της 27.03.1999, σ. 1.

⁴ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 140 της 30.04.2004, σ. 1.

⁵ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 379 της 28.12.2006, σ. 5.

Η Ειδική Χορηγία που προστέθηκε στο νέο Μέτρο αφορά νομικά ή φυσικά πρόσωπα που ασκούν μεν οικονομική δραστηριότητα αλλά οι δραστηριότητές τους δεν αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικών συναλλαγών με αποτέλεσμα να μην εμπίπτουν στους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων. Ως εκ τούτου οι ενισχύσεις που θα λαμβάνουν δε θα πληρούν όλα τα κριτήρια του Άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής η «ΣΛΕΕ») για το χαρακτηρισμό τους ως κρατικών ενισχύσεων. Σύμφωνα με την *Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την απλοποιημένη διαδικασία για την εξέταση ορισμένων κατηγοριών κρατικών ενισχύσεων (2009/C 136/03)*⁶ σχετικές με το ζήτημα του επηρεασμού του ενδοκοινοτικού εμπορίου είναι οι αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις N 258/2000 (Γερμανία, Πισίνα αναψυχής Dorsten)· N 486/2002 (Σουηδία, Ενίσχυση για κατασκευή συνεδριακού κέντρου στο Visby)· N 610/2001 (Γερμανία, Πρόγραμμα υποδομής για τον τουρισμό Baden-Württemberg)· N 377/2007 (Κάτω Χώρες, Ενίσχυση στο *Bataviawerf* – ανακατασκευή σκάφους του 17ου αιώνα). Για να θεωρηθεί ότι ένα μέτρο δεν έχει επιπτώσεις στο ενδοκοινοτικό εμπόριο οι τέσσερις προαναφερόμενες αποφάσεις απαιτούν ιδιαίτερα από τα κράτη μέλη να αποδείξουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά: 1) ότι η ενίσχυση δεν οδηγεί στην προσέλκυση επενδύσεων στην εξεταζόμενη περιοχή, 2) ότι τα παραγόμενα από το δικαιούχο αγαθά/υπηρεσίες είναι καθαρά τοπικά ή/και έχουν περιορισμένη γεωγραφική ζώνη επιρροής, 3) ότι υπάρχει οριακή μόνο επίδραση σε καταναλωτές γειτονικών κρατών μελών, και 4) ότι το μερίδιο της αγοράς του δικαιούχου είναι ελάχιστο σε κάθε χρησιμοποιούμενο σχετικά ορισμό της αγοράς και ότι ο δικαιούχος δεν ανήκει σε ευρύτερο όμιλο επιχειρήσεων. Παρόλο που αποκλειστική αρμοδιότητα να αξιολογήσει τις επιπτώσεις στο ενδοκοινοτικό εμπόριο έχει μόνο η Επιτροπή, ωστόσο, σε περιπτώσεις που η Αρμόδια Αρχή διατηρεί αμφιβολίες κατά πόσο μια συγκεκριμένη ενίσχυση ενδέχεται να επηρεάσει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές η υποβολή της στον Έφορο για σχετική γνωμάτευση θα της παρέχει σχετική νομική ασφάλεια.

Σύμφωνα με το Μέτρο, το μέρος του υφιστάμενου μέτρου που βασίζεται στον Κανονισμό 1857/2006 διαγράφεται.

Το μέρος του υφιστάμενου μέτρου που αποτελεί κρατική ενίσχυση και βασίζεται στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 800/2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 6^{ης} Αυγούστου 2008 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των Άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης⁷ (εφεξής ο «Κανονισμός 800/2008») είναι συμβατό νοουμένου ότι θα ενσωματωθούν οι πιο κάτω πρόνοιες:

Όσον αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις, πρόσθετα από τους όρους που ισχύουν για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (εφεξής «ΜΜΕ»), η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να ελέγχει, πριν χορηγήσει τις εν λόγω μεμονωμένες ενισχύσεις, ότι τα έγγραφα που ετοίμασε ο δικαιούχος αποδεικνύουν το χαρακτήρα κινήτρου των ενισχύσεων βάσει ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα κριτήρια:

- (i) Ουσιώδη αύξηση του μεγέθους του προγράμματος ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
- (ii) Ουσιώδη αύξηση του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
- (iii) Ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το πρόγραμμα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.

⁶ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 136 της 16.6.2009, σ. 3

⁷ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 214 της 9.8.2008, σ. 3.

- (iv) Ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του προγράμματος.

Σε περίπτωση μη διατήρησης της επένδυσης για 3 χρόνια για ΜΜΕ ή 5 χρόνια για μεγάλη επιχείρηση ολόκληρη η ενίσχυση θα πρέπει να ανακτάται.

Οι μεταβολές στο υφιστάμενο μέτρο δεν επηρεάζουν την πιο πάνω αξιολόγηση με βάση τον Κανονισμό 800/2008 και ως εκ τούτου ο πιο πάνω όρος που τέθηκε στην Απόφασή μου με αριθμό 306 εξακολουθεί να ισχύει.

Η αφαίρεση όλων των κατηγοριών των χορηγιών για εξοικονόμηση ενέργειας και συμπαραγωγή ηλεκτρισμού/θερμότητας/ψύξης, η μείωση των μέγιστων ποσών χορηγίας για ορισμένες κατηγορίες καθώς και η αύξηση του ορίου της χορηγίας για την οποία είναι αναγκαία η υπογραφή συμφωνίας μεταξύ του επενδυτή και της Επιτροπής Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου στα 3.000 ευρώ, οι οποίες αφορούν τόσο το μέρος του Μέτρου που βασίζεται στον Κανονισμό 800/2008 όσο και το μέρος του Μέτρου που βασίζεται στον Κανονισμό 1998/2006, κρίνεται ότι δεν είναι μεταβολές ικανές να επηρεάσουν την εκτίμηση του συμβιβασμού της ενίσχυσης. Ως εκ τούτου ο Έφορος εκδίδει θετική απόφαση για την τροποποίηση του υφιστάμενου μέτρου υπό τον όρο ότι θα υιοθετηθεί στο νέο μέτρο ο πιο πάνω όρος που τέθηκε για το υφιστάμενο μέτρο.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ:

Για τους λόγους αυτούς,

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΩΣ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν μέτρο ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο χορηγιών για ενθάρρυνση της χρήσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (2010) για φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και φορείς του δημόσιου τομέα που ασκούν οικονομική δραστηριότητα», με το οποίο τροποποιείται το υφιστάμενο μέτρο με τίτλο «Σχέδιο Χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (2009-2013) για Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα, Φορείς του Δημοσίου που Ασκούν Οικονομική Δραστηριότητα», συνιστά μεταβολή υφιστάμενης ενίσχυσης.
- B. Το μέρος του Μέτρου που προνοεί την παροχή της Ειδικής Χορηγίας δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθότι δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ εφόσον θα παρέχονται ενισχύσεις σε επιχειρήσεις οι δραστηριότητες των οποίων δεν αποτελούν αντικείμενο ενδοκοινοτικών συναλλαγών. Όσον αφορά την κατάταξη δικαιούχων στην Ειδική Χορηγία σε περιπτώσεις που η Αρμόδια Αρχή διατηρεί αμφιβολίες κατά πόσο μια συγκεκριμένη ενίσχυση ενδέχεται να επηρεάσει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές η υποβολή της στον Έφορο για σχετική γνωμάτευση θα της παρέχει σχετική νομική ασφάλεια.
- Γ. Κατά το μέρος του το οποίο προνοεί ενισχύσεις de minimis το Μέτρο δε συνιστά κρατική ενίσχυση καθώς δεν πληροί σωρευτικά όλες τις προϋποθέσεις του Άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.

- Δ. Το Μέτρο είναι συμβατό με τον Κανονισμό 800/2008 και εγκρίνεται από τον Έφορο βάσει του άρθρου 9Α (α) του Νόμου νοουμένου ότι θα ενσωματωθούν στο Μέτρο οι πιο κάτω πρόνοιες:
1. Όσον αφορά ενισχύσεις που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις, πρόσθετα από τους όρους που ισχύουν για τις ΜΜΕ, η Αρμόδια Αρχή θα πρέπει να ελέγχει, πριν χορηγήσει τις εν λόγω μεμονωμένες ενισχύσεις, ότι τα έγγραφα που ετοίμασε ο δικαιούχος αποδεικνύουν το χαρακτήρα κινήτρου των ενισχύσεων βάσει ενός ή περισσότερων από τα ακόλουθα κριτήρια:
 - (i) Ουσιώδη αύξηση του μεγέθους του προγράμματος ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
 - (ii) Ουσιώδη αύξηση του πεδίου εφαρμογής του προγράμματος ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
 - (iii) Ουσιώδη αύξηση του συνολικού ποσού που δαπανά ο δικαιούχος για το πρόγραμμα ως αποτέλεσμα της ενίσχυσης.
 - (iv) Ουσιώδη αύξηση της ταχύτητας ολοκλήρωσης του προγράμματος.
 2. Σε περίπτωση μη διατήρησης της επένδυσης για 3 χρόνια για ΜΜΕ ή 5 χρόνια για μεγάλη επιχείρηση ολόκληρη η ενίσχυση θα πρέπει να ανακτάται.
- Ε. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

(Χρίστος Ανδρέου)

Έφορος Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων

Λευκωσία, 3 Αυγούστου 2010

Ε.Ε.Κ.Ε. 25.06.002.321 (792.2.3.6.1.1.11)